

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАКО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 3-00 зол.
Чвертьрічно 14-00 „
Піврічно 26-00 „
Річно 48-00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді, Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7-50 зол., Англії 7-50 зол.—Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

НА ПОРОЗІ НОВОГО РОКУ.

Сьогодні замикає наш щоденник п'ятдесятилітній період своєї відповідальної національної роботи та входить у новий п'ятдесятирочний рік праці. Звичайно в такий момент публікують видавництва щоденників записки і заклики до передплати, обіцяючи в них своїм читачам дуже і дуже багато. Роблять це навіть під теперішній час загальної, невдоволеної досі своїми розмірами, господарської скрути. Ми тим разом відступимо від того звичаю. Ніяких нових, далекосяглих реформ нашим читачам не обіцяємо. Запевняємо тільки всіх, що будемо виконувати важку національну службу так, як виконували досі, протягом цілих п'ятдесятидвох років. Якщо дозволять нам обставини і якщо підтримають нас точною передплатою читачі, постараємося збільшити число наших закордонних кореспондентів. Крім того будемо раз в тиждень ви-

давати повістевий додаток, який можна буде комплетувати в книжку. І хоч часи тепер дуже важкі, то наше Видавництво, не зважаючи на повістевий додаток, не тільки не підвищує передплати, але навпаки воно її знижує для тих, що платять за цілий рік, півроку або за квартал згори. Видавництво усталило висоту передплати на 1932 рік так:

річно	48 зол.,
піврічно	26 „
квартально	14 „
місячно	5 „

Для точних передплатників рішило Видавництво ввести премії з книжок, які друкувати-ме в цьому році окремо, незалежно від щоденника „Діло“.

Ось і все, що можемо обіцяти на порозі нового року. Віримо, що наші читачі підтримають нас у наших змаганнях.

Головний Виділ Товариства „Просвіта“ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

Головний Виділ Товариства „Просвіта“ рішило на своєму засіданні дня 29-го грудня 1931 р. звернутися до українського громадянства з таким закликом:

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!

Над найстаршою установою, над матір'ю українських товариств „Просвітою“, нависла поважна фінансова загроза. Гол. Виділ Т-ва разом з незабутньої пам'яті своїм головою пок. Михайлом Галушинським боровся завзято з великими труднощами, в яких найшлося Т-во, шукав шляхів виходу з важкого положення і щільно зреалізувати свій давній, а пок. М. Галушинським виготовлений план внутрішньої національної позички для „Просвіти“. На превеликий жаль цю позичку довелося реалізувати Головному Виділові вже після смерті пок. голови, яка стала катастрофою для Т-ва, бо воно втратило в покійному не тільки невіджалуваного ідейного керівника, але й запаленого, фанатично відданого справі санації „Просвіти“ пробовака.

Одначе цей удар, що впав на „Просвіту“ і зокрема на її Головного Виділа, не міг ні на хвилину припинити відповідальної праці над господарським улаштуванням Т-ва. І Головний Виділ, не залишаючи видавничої та освітньої роботи, змушувачи свої видатки до мінімуму, взявся енергійно реалізувати внутрішню позичку. Ця праця внаслідок усіх сил Товариства і триває вже три місяці. Але висіди позичкової акції, як досі, дуже незначні та непомітні. Перед Гол. Виділом стоять далі непоборні труднощі на шляху до санування „Просвіти“. Ці

труднощі може зменшити тільки масова підтримка заходів Виділу серед найширших кол українського громадянства. Без такої підтримки „Просвіта“ може опинитись перед маревом катастрофи.

З уваги на те Гол. Виділ звертається цим шляхом ще раз до всього українського громадянства з закликом допомогти „Просвіті“. Тепер не час на розважування і застереження, тепер треба рятувати Т-во. Підтримка й допомога „Просвіті“ повинна відбуватись трьома шляхами: підписування і сплачування позички, за купу книжок і сплати довгів за куплені книжки в „Просвіті“ і накінець шляхом дару „Просвіті“.

Не зважаючи на ці заходи Головний Виділ рішив приступити до частинної парцеляції земельної посілости „Просвіти“ (Угерці Винявські) для покриття найпекучіших зобов'язань.

На березень 1932 підготує Головний Виділ Загальні Збори Т-ва, що будуть присвячені виключно матеріальному стану Т-ва, виборів голови та статутному перевиборові членів Головного Виділу і напрямним дальшої діяльності „Просвіти“. В найближчому часі Головний Виділ подасть до загального відома прелімінар бюджету на 1932 р. і план сплати своїх зобов'язань.

Подаючи все повніше до відома широких кол нашого громадянства, Головний Виділ просить загальної підтримки та повного довіря до всіх його теперішніх починань, які мають на оді виключно тільки добро Т-ва та всього українського народу.

Головний Виділ.

Найважливіший вид нашої кооперації.

Про велике значіння кооперації для господарського розвитку нашого народу нема у нас сьогодні двох думок. Велика справа про доцільність власних об'єднаних засобами підносити господарську силу — вийшла вже у кість і кров нашого громадянства.

У нас нема вже противників кооперації та чадуть спершу не було таких струй в нашому громадянстві, а була тільки така річниця, що кожен розуміє відрізок господарське значіння кооперації і вірили, що вона допоможе нам піднятися із занепаду до добробуту, а другі не розуміли цієї ідеї. Та завдяки нашій організаційній роботі, свідомість народу в тім напрямі поши-

рилась, так що можна сказати: ми всі сьогодні кооператори. Одні працюють безпосередньо в кооперації, а інші допомагають кооперативам посередньо, — більше або менше. А при цьому, одні звертають більше уваги і привітають більше значіння кредитовим кооперативам, інші споживчим і торговельним, а ще інші молочарським або промисловим.

Та коли хочемо розвинути, як у нас поступала організація українських кооператив, то годиться нагадати, що вже в 1873. р. частинно прийнято було форму кооперативу: Общє рільничо-кредитне Заведення у Львові, але своєю діяльністю воно пішло шляхами спекуляційної

установи і тому звихнуло свої основи і не принесло нашому народови користи та не вдержалось...

Аж десять літ пізніше, головни заходами покійного Василя Нагірного, приступив малий гурток наших громадян до заснування „Народної Торговлі“, кооперативу з обмеженою поручкою у Львові (1883. р.). Вона вдержалась, і розвинулась філіями в краю та стала опісля Союзом міських споживчих кооператив.

І знова треба було ждати десяти років, аж рушилося з місця нашу кооперацію на інші види кооперативу, — передовсім організаційним заснуванням кредитових кооператив, які є живчиком всієї кооперації. Молодше покоління запитався нас, чому воно так пинало поступало, та чому не скорше? Бо треба було вперді підготувати до цього наше громадянство, наш нарід, — та добирати провідні сили і скласти план цієї організованої роботи, а годі було робити пробні експерименти і зражувати громадянство невдачами та витратами.

Тому аж у дев'яностих роках минулого століття виступили тодішні наші молодші громадяни: д-р Ярослав Кулачковський, д-р Дам'ян Савчак, д-р Стефан Фелак, д-р Теофіл Кормош і д-р Кость Левицький, та вони проповідували потребу організованого заснування наших кредитових кооператив, без яких нарід а першу чергу не може обійтись.

І так повстали перші кредитові кооперативи в Перемишлі, у Львові при „Дністрі“, в Стрию і ще в декількох містах. У 1898. р. ми вже заснували у Львові: Краєвий Союз Кредитовий як нашу кредитову централу, що покладає своєю метою: організувати кооперативи, наглядати їх діяльність і старатись для них про кредити.

Від того часу пішла наша кооперація шокним кроком вперед. Кредитові кооперативи ми організували в цілому краю; росли членські уділи і вкладки ощадності в Краєвм Союзі Кредитовім і в союзних кредитових кооперативах; були й низькопроцентові кредити, наш нарід відчував полегшу, бо мав у своїх касах порятунок у потреби гроша на розвиток свого господарства.

За прикладом кредитових кооператив і при їх допомозі пішли наші кооперативи інших видів. Незабаром станули: Краєвий Союз Молодичарський і Краєвий Союз для збуту худоби та почав формуватись Краєвий Союз сільськогосподарський, а понад тою живою кооперативною організацією станує наш Краєвий Союз Ревізійний, — сьогодні Ревізійний Союз Українських Кооператив у Львові.

Ще був той здоровий доробок української кооперації перед війною, яка в 1909. р. зуміла значно підвищувати перший основний акційний фонд нашого Земельного Банку Гіпотечного. А загаль нашого громадянства також зрозумів потребу установи для гіпотечного кредиту і го-

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 22/12 1931 r. Sad okręgowy, Wydział VI karowy we Lwowie w sprawie konfliktu Nr. 284 z czasopiśmami „Dilo“ z daty Lwów dnia 18/12 1931 r. do Syg. VI. 1. Pr. 661/31 na posiedzeniu niezawnem w dniu 22 grudnia 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sadu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 17/12 1931 r. przez Prokuratora Sadu okręgowego we Lwowie konfliktację z czasopiśmami „Dilo“ z daty Lwów 18/12 1931 r. zawierającą w artykule pt. 1) „Konspiracyja i konspiracyjni zasoby“ od słów „W praktyce“ do słów „sto widsożkach“, od słów „Jaki na“ do „za polaków“, od słów „Cikawo wreszcie“ do słów „Ukrainych ludzi“ i od słów „W Kostyni selany“ do końca artykułu. 2) „Konspiracyja ma być daty prawdziwy obraz“ od słów „W Ostapiu“ do końca artykułu, znamienna wytyczka §. 300 uk. zarządzenie zniszczenia całego nakładu i wydanie mysl §. 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopiśmami nakaz, by oświadczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu, pociąga za sobą następstwo przewidziane w §. 21 ust. druk. z 17/12 1862 Nr. 6 z 1863 tj. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł Uszczególnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu nieprawdziwymi twierdzeniami i przekraczaniem faktów podnieść w powadze działalność władz zrywowych pod względem ich urzędowania w zakresie czynności około przeprowadzenia powszechnego spisu ludności oraz pobudzić innych do wzgardy i nienawiści przeciw tym władzom. Według §§. 487 489 493 pk. oraz §§. 36 i 37 ust. druk. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: J. Antoniewicz wice: Protokulanci: H. Rosenwiesien wice: Za zdufienie finansowe: starosta sekretarz

487

тіською перевиття висоту субсидіюваного капіталу... Ми стали заможні.

Прийшов час світової війни (1914—1920) і цей стихійною силою заподіяв величезні втрати в наших кооперативах, підірвавши найбільше наші кредитові кооперативи, бо відняв їм головний засіб через обесцвітнення (девалюацію) гроша.

Томуто відтак скоріше піднялась наша торговельно-споживча організація та побіч „Народної Торговлі“ створилась нова організація Центросоюзу з підбудовою повітових союзів кооперативів і низових сільських споживчих кооперативів. Тоді піднімається також наш Маслосоюз. А наша кредитова кооператива мала спроби приступити до своєї відбудови аж після устійнення золотової валюти з кінцем 1924 р. На чолі кредитових кооперативів знову ставу „Центральний Кооперативний Банк“, „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові, та він має стати центральним Касою наших союзних кооперативів усіх видів, але це останнє є залежне від того, що він буде винищений відповідним оборотним фондом, щоби виконати таке завдання.

Українська кредитова кооператива відбудується від самих основ і виключно власними силами, бо нам не приліплюється ані краєвих ані державних кредитів, як це було перед війною. Кредитові кооперативи мусять наново скласти членські уділи і запасні фонди та збирати зократи ощадностей, щоби збільшити оборотні фонди на уділювання кредитів. Тому в нас покликано до життя товариство „Ощадність“ для пропаганди ідеї дрібної масової ощадності і господарності.

Колиж прийшов час грошової скрути, то наш нарід відчував конче потребу передовсім кредитової кооператива, бо її потребують всі види кооперативів і нашого життя. Та з цієї відчуті потреби спромоглось наше громадянство на те, що в останньому часі доходило до числа 500 наших кредитових союзних кооперативів, які в низових ступнях доходять до кончеї самовистарчалості. Також відрадною появою є у нас те, що наші діяльні кредитові кооперативи в часі до 30. червня 1931. р. разом з Центробанком і Кооперативним Банком „Дністер“ сумою до 15 мільонів золотих уділюючи ними позичок обслужили частину запотребування нашого громадянства. Але те все замало і дуже мало супроти величезного запотребування кредитів в нашому народі.

Наше громадянство забуває і не розважає того стану, що наші кредитові кооперативи мають сьогодні одинокі джерела добути оборотних фондів тільки у своїх, в масах свого народу, бо всі інші джерела в сучасних обставинах є замкнені перед нами. На нас мечуть каме-

нем за те, що ми ніби ведемо політику в кооперативах, а наша політика тут є така, щоби допомогти своєму народові до господарської відбудови в його лихолітті, та це мабуть найпевніше забороло проти всякої шкідливої політики. Та коли хто інший не хоче нас розуміти, то ми самі повинні це добре зрозуміти...

А тимчасом у нас говориться на всі боки: про всілякі види кооперативів, щоби упрямисловити корисний збут худоби; щоби збіжним кредитом запобігти низьким цінам збіжжя; щоби поширити наш рідний промисл ситтю нових кооператива на всіх ділянках питомого упрямисловлення і доставити джерела зарібків для наших безробітних, і таке інше, — але не звертається уваги на те, що те все потребує від нас інвестиційних кредитів і без вложеного гроша воно не піде вперед та не рушиться з місця.

А звідки-ж набрати того гроша? Коли наша кооператива хоче розвиватися на усіх ділянках нашого національного господарства, а вона цього хоче і наш нарід цього домагається від неї, то мусять усі наші громадські чинники негайно подбати, щоби наш український гріш льокувати в наших кредитових кооперативах і їх централі, бо без цього живчика не відіємо нічого та будемо тільки фразами задурювати одні других!

І дійсно, до наших кредитових кооперативів стукають наші громадяни щодня по гріші на кредити та кажуть, що це є найважніший вид

кооперативів, і він повинен достарчити їм кончею потрібних кредитів, — але вони самі не роблять солідарних і доцільних заходів, щоби наш гріш напливав до тих кас, і йшов на службу нашим інтересам, бож там є господарем наше громадянство.

А як хто каже, що у нас нема грошей, то це неправда! У нас є гроші, але не у властивому місці.

Знаємо, що сьогодні є між нами громадяни, які закопують гріш дома в штабах золота або держать під віхтем і там той гріш лежить мертво або й загнивається; є у нас громадяни, які пускають гріші в руки чужих спекулянтів і відтак бідаються, що стратили маєток, а ціла маса наших громадян без розбору і розваги несе гріші до таких не наших установ, з котрих наш нарід не має ніякої користі, а тих грошей, пушених нами нерозумно і недоліжно, є не 15 мільонів, як у нас, але більше як 150 мільонів золотих!

І справа проста! Завернім наш тяжко зароблений гріш у своє питоме русло, але законім всі до одного, а тоді буде нам ліпше і будемо мати право сказати, що ми подбали про свій найважніший вид кооперативів та право відрадуватися кредитами у своїх.

Отсе моє побажання.

Д-р Кость Левський.

Ювілейні свята „Рідної Школи“.

В нашій редакційній теці назбиралося багато звідомлень з рідношкільних свят, яких ми не могли використати у своєму часі через обмаль місця, завдання нашого органу більш актуальним конскрипційним матеріалом, або й через те, що ті звідомлення були надто просторі. Аби всеж такі якось винагородити наших дописувачів, авторів тих звідомлень, подаємо нині принайменше реєстр тих рідношкільних свят з зазначенням дат і місцевостей, в яких вони відбувалися.

Повітові й окружні свята:

- 11. X. 1931. Городенка.
- 25. X. 1931. Самбір, Обертин, Солотвина.
- 15. XI. 1931. Краків, Печеніжин, Рава Руська, Снятин, Рогатин.
- 6. XII. 1931. Комарно, Ходорів.

По селах і містечках:

- 6. IX. 1931. Ясенів Пільний, пов. Городенка.
- 13. IX. 1931. Чернелиця, пов. Городенка.
- 20. IX. 1931. Торговиця Пільна, пов. Городенка.

- 11. X. 1931. Бабухів, пов. Рогатин.
- 18. X. 1931. Левандівка; Глушків, пов. Городенка.
- 25. X. 1931. Вербилівці, пов. Рогатин; Устрики Долішні, пов. Лисько; Залужа, пов. Галич.
- 8. XI. 1931. Путятинці, пов. Рогатин; Тишківці, пов. Городенка.
- 15. XI. 1931. Серафимці (кут Никодимський), пов. Городенка.
- 21. XI. 1931. Підгороддя, пов. Рогатин; Криве, пов. Бережани.
- 22. XI. 1931. Добрани біля Ширит.
- 29. XI. Ремеїв, пов. Львів; Вислобоки, пов. Львів; Залужа, пов. Рогатин; Липиця Горішня, пов. Рогатин.
- 13. XII. 1931. Саранчуки, пов. Бережани.

Прийдіть і закоштуйте за найкращу ціну найкращіші угорські токайські вина

Мадяр Бергас
Жовтиська 11.

1033 13—?

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛО“ З ДНЯ 1. СІЧНЯ 1932.

Д-Р ІВАН КРИП'ЯКЕВИЧ.

Літопис Бойківщини.

З комунікатів у часописах добре відоме, на чому громадянству товариство „Бойківщина“ в Самборі, що веде спеціальні студії над бойківською територією. Товариство заснувалось при кізці 1927 р. і поставило собі за мету збирати і зберігати пам'ятки минулого в Самборщині і сусідніх повітах. Завдяки ширій співпраці кількох ідейних одиниць в короткім часі досягнуто небувалих успіхів: історично-етнографічний музей „Бойківщини“ зібрав 6790 предметів, засновано „Бойківська Помішка“, присвячений пам'яті визначних уроженців цієї сторони, збирається словник бойківського говору, притовлюється історія поселених осель і цілої Бойківщини. Частину зібраних матеріалів опубліковано друком у виданні „Літопис Бойківщини“, за яким присвячені дослід історії, культури і побуту бойківського племені, якого перший том (176 сторін і 9 таблиць) саме появилася в друку.

У переднім слові головної товариства д-р Володимир Гуркевич подає огляд дотеперішньої діяльності „Бойківщини“ і планує на найближчий час.

Д-р Михайло Скорик у статті про назву „Бойківщина“ збирає погляди різних учених на походження бойківського імені. Шафарик виводив бойків від слова „бой“, який загугується у тракці царя Константина Порфирогенета. Ваглевич від кельтських бойів; Червильський і Голембівський вказують на назву „бойка“ — вола; Петрушевич пояснює, що бойки це чоловік „бойкий“, хоробрый. Верхратський дає найбільш правдоподібне пояснення, що бойків назвали так сусіди від ужитої ними частини „бойе“ — таї, справді, — позбав, як лемків називали від слова „лем“. Це пояснення прийняли також Франко і Охримович. Д-р Скорик не висловлює своєї думки про походження назви бойків, уриваючи, що справа ще достатньо не підготована, але закінчує читачів, щоби опрацювали цю увагу на по-

тему; особливо важне знати, в яких селах уживається це „бойе“ або подібні вислови, з яким наголосом і в якому значінні.

Д-р Антін Кияжинський в праці „Мені Бойківщини“ дає характеристику бойківського діалекту, визначаючи прикмети, що відрізняють його від сусідів; на цій основі він приймає такі межі Бойківщини: західна границя іде рікою Лаборець на Закарпатті і Осава по галицькому бою до Волоської і Сильної Тирани; північна — лінією Тирава, Коростенко, Стара Сіль, Кобло, Урог, Уличко, Болехів, Долина, Перегісько, Солотвина; східна — між Солотвинською і Надвірнянською Вистрицею і далі на Мармароській Сині.

Д-р Володимир Кобальник у праці „З археології Бойківщини“ дає опис дотеперішніх знахідок на бойківській території. З епохи палеоліту не знайдено досі нічого. Пам'ятки неолітичної культури відкрито тільки в чотирьох місцях: у Клодичі (пов. Стрий) глинний посуд і Липках Мурованих і Галивці (пов. Ст. Самбір) та в Ступині і Сильці (пов. Самбір) кремніні топори і сокирки. З бронзової доби є богаті скарби у Стефаків (пов. Лисько), Комарниках (пов. Турка), під Самбором і в Медні (пов. Калущ). З римського періоду відкрито печі в Голній (пов. Калущ) і Ступині (пов. Долина); в Дубовиці пов. Калущ викопано 1.600 римських монет.

Іван Филичук у просторій праці „З історії шкільництва на західній Бойківщині“ подає інтересні звістки про стан шкіл у цій окрузі від 1517 до 1867 р. В тім часі існували на Бойківщині 3 словні школи (чотирокласові), 69 трикласових і 39 парохіальних (ляків). На основі шкільних документів автор дає історію заснування цих шкіл, їх розвиток, методи навчання і ін. Після цих основних праць іде низка дрібніших причинків.

Д-р Вол. Гуркевич: „Бойки за 100 літ у чинах“ дає порівнянню статистику Бойківщини на основі епархіальних шематизмів 1830, 1835, 1836, 1870 і 1880 рр.

Юрій Кміт подає у новій редакції „Бойківський словник“ зі слова „Уліш“ Роман Лемань

ЧСВВ дає статтю „Василівська друкарня в Закарпатських Угорцях, пов. Самбір. Д-р А. Кияжинський — „Як записувати твори усної словесності?“ Д-р М. Кордуба — „Як записувати топографічні назви?“ У відділі: Миселі зібрані різноманітні матеріали до минулого і теперішнього Бойківщини, — нпр. про поширення приваби бойко, бойківське звичає право „міра“ або „мішання“ на Закарпатті, про писемників Юрія Дрогобицького XV. ст. і Григорія Самбірчика з XVI. ст., життєписи І. Печеніського і Ол. Борковського. Книгу замикає тропіка й оповістка про конкурс на монографію міст і сіл Бойківщини (з нагородами 300, 200 і 100 золотих).

„Літопис Бойківщини“ прикрашує 5 таблиць ілюстрацій, на яких зображені найцінніші пам'ятки, що переходять у самбірський музей: археологічні знахідки (неоліт і бронза), ікони XV—XVI. ст., рукописне євангеліє XV. ст. і мінея XVII. ст., павицані гроші, вишивки, діточі забавки.

З великим признанням стрічаємо подану першого тому „Літопису Бойківщини“. Це культурний осяг небуденної міри. Маса цінних пам'яток нашого минулого змарнувалась задля несамолюбості і недбайливості громадянства, — треба виправити провінційні наукові установи, що зацікавлені тим нашими культурними скарбами. Наукова праця на провінції дуже тяжка при недостатній бібліотек, архівів та інших пам'яток особів; а тим більшим подивом глядімо на діяльність завязаного самбірського гуртка дослідників, не вражаючи на всякі труднощі і перешкоди, веде всесторонній дослід над своєю територією. „Літопис Бойківщини“ матиме історичне значіння, — це перше наукове видання, що появилася на провінції, — зразок і приклад до досліджування для інших подібних установ. Визнати таку книжку в теперішній скруті, чорне є великий подвиг, — належить пошани самбірським меценатам, що виказали таке тривале і велике ухи і культури та допомогли видати цю цінну публікацію.

„Перебудова“ київської Академії Наук.

„АТЕ“ повідомляє з Риги: Українську Академію Наук у Києві, проти якої вже не раз виступала влада, знову значно перебудували та зменшили на 60 проц. кредити для неї. „Перебудова“ почнеться від звинення кількох секцій, а саме історичної. Керманіч історичної секції, відомий український історик, Грушевський, недавно примусово виселений поза кордони Радянської України.

З промови б. комісара Шліхтера, тепер віцепрезидента академії, виходить, що історичний відділ звиняють тому, бо не зважаючи на зусилля влади та комуністичної партії — українські

історики в своїх творах проповідують національну ідею та гасла відірвання України від Росії. Ця пропаганда, під формою науки, закорінена так глибоко, що захепила навіть усе український інститут марксизму і лєнізму. Його керманіча проф. Яворського усунули з комуністичної партії та виселили поза кордони української республіки.

Наслідком зменшення кредитів Українська Академія Наук спинила виплачування науковим робітникам. З браку коштів академія обмежила значно свої видатки.

— о —

Торжества в гр.-кат. церкві у Варшаві.

Варшава, 27. грудня 1931.

Дня 25. грудня, себто першого дня Різдва, Свят по новому стилі, відправилася в нашій гр.-кат. церкві у Варшаві при вул. Медовій 16. торжественна соборна Служба Божа з діаконами. Правив її по зложенню визнання віри в руки Апостольського Нунція Франца Мармаджі, архієпископа, о. протоєрей Петро Табінський, бувший ректор Духовної Семинарії у Кремені, при асистії протоігумена Галицької Провінції о. Стелана Решетила й о. Іринія Готри, секретаря і прокуратора тоїж Провінції. Крім Апостольського Нунція був на цій Службі Божій Преосв. єпископ Микола Чарнецький, Апостольський Візитатор, секретар Апост. Нунціатури о. д-р Карло Коллі, протоігумен Альбертинських Єзуїтів о. Пйонткевич і кількох інших священників, як монахів, так і світських. Церкву виповнили по береги вірні обох обрядів, між ними і багато православних симпатиків унійної ідеї. Співав мішаний хор, зорганізований ще мин. року при нашій гр.-кат. церкві у Варшаві.

Замітне те, що саме перед 150 роками, бо 1781 р. у травні, василіянська варшавська церква витала у себе Апостольського Нунція Архетті, а тепер по таким довгим часі вдруге звеличив її своєю присутністю великий покровитель унійної ідеї і представник Св. Отця, мимо-

ходом кажучи, наш ширший приятель. Він по скінченій Службі Божій звернувся з сердечним словом а італійській мові (яке негайно передано по українськи) до присутніх і в імені Св. Отця привітав усіх присутніх, зложив їм і їх родинам святочні побажання та уділив апостольського благословення.

Після того перейшов до кімнат тамошнього гр.-кат. душпастиря, о. ігумена Павла Пушкарського, де провів кілька хвиля з членами хору і представниками української варшавської громади. Тут слід зазначити, що кардинал Каковський наслідком свого віку й перетомлення нічними відправами не міг взяти участі в цій рідкій святі.

Другого дня свят гостив у себе Апостольський Нунцій Преосв. єп. Чарнецького, о. протоєрея Табінського і по двох представників Василянського Чина й Ісусовців святочним обідом, на якому по сердечній промові єп. Миколи Чарнецького Ап. Нунцій Мармаджі зложив за прошенням гостям святочні побажання і похочував до жертвенної праці над об'єднанням церков східної і західної.

Дай Боже, аби цей історичний і рідкий момент у житті нашої церкви започаткував нову еру нашої діяльності на унійному полі!

— о —

Радянський бюджет.

МОСКВА, 29. XII. ПАТ. Вчора скінчилися заряди сесії центральнекекзективного комітету РСР. Предсідник Петровський зазначив, що 1932 р. дасть 49 мільонів рублів суспільного доходу, з того 90 прц. із асоціалізованих підприємств. Комітет ухвалив бюджет на слідуючий

рік у висоті 27 і пів мільярда рублів, що будуть вжиті на розбудову промислу і хліборобства. Петровський закликав членів комітету, щоби на місцях розгорнули пропаганду за зменшенням коштів праці і збільшення продукції.

— о —

3 голосів польської преси.

Польсько-українські взаємини

У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Чергова стаття б. воеводи Борковського у краківському „Часі“.

Як ми вже згадували, у числі краківського „Часу“ з 20. грудня 1931. появилася під псевдонімом нова стаття б. львівського й познанського воеводи Пйотра Дуніна-Борковського. (Зі згадуванням тієї статті ми зацікавилися тому, що в міжчасі появилася деякі статті у львівській пресі, які — очевидно — треба рефутувати негайно, а розміри нашого часопису не дозволяють переважувати його надто великою розбіжністю огляду преси.)

Стаття П. Борковського починається від твердження, що „платформа вирішування“ української проблеми у Польщі повстала з „мішаними“ — частинно бездумчівості, а частинно з продумування передвоєнної політики польського громадянства, при чому втягнуто до неї безпосередню державу до виконання тої політики“. Автор стверджує, що утративаційна політика була відкинута як колонізаційна засіб, нікому ніколи користі не принесла (польської мови українські діти вчилися і в рідній школі, а знову ж безкоштовно дітей утративаційна школа не дає) і на цілія ліній завела.

Передвоєнна польська політика у Східній Галичині відкинувала виразно дві національності в її краю. Це була зовсім правильна преміса. Із цієї неправильним є висновок, що з двох національностей одну з них можна зовсім витерти.

Коли, коли, таку ціль ставити собі громадянство, то не треба брати цього занадто поважно. Але ситуація змінюється, коли таку тезу громадянства державою.

переходить до політики безоглядного внародолюбства. Такий стан речей повстав щойно після повстання польської держави

Перед війною, пригадує автор, існувало краще самоврядування, як терен національної боротьби і співпраці та австрійський парламент, куди українці могли боляй теоретично відкликуватися, „а навіть у практиці сподіватися інколи охорони, коли їх занадто сильно атакували поляки“. В Польщі скасовано ту платформу „боротьби і співжиття“, скасовано зовсім самоуправу в Галичині, а польська більшість у варшавському соймі внеможливає теж давню можливість українцям шукати порятунку на парламентарному ґрунті.

„Національне політичне життя повисло у порожні“. Через втрату реальної платформи для публічного життя — „з природи речі замість тої платформи починають виступати різні фантазмати“. Допомогла цьому війна, яка висунула скрізь гасло „все або ніщо“. „Тому публіка жадає звичайно, щоби хтось давав їй якісь безсумнівні стовідсотково гарантовані засоби, що розв'язували б проблеми, та проекти з величезними перспективами“. І автор вичисляє головні такі „фантазмати“ в 100-процентіві ліки на розв'язку українсько-польської проблеми.

Першою такою теорією вважає автор теорію „про виділення національних течій, завдяки сильнішим зацікавленням з європейської діляки“. Автор пригадує, що таку теорію викладав м. і. один австрійський полковник у Боснії делегації місцевого населення, яка домагалася урухоми боснійський сойм; в кіпня тижнів потім те населення, забувши, що має займатися виключно соціальними проблемами, з захопленням прилучилося до Сербії. Теорія про те, щоби національні течії заступити соціальними — каже автор — невдаливою, а колиб навіть нею була то

Оголошення до святочного числа „ДІЛА“, яке вийде в значно збільшенім об'ємі і накладі в середу 6. січня 1932 р. приймає Адміністрація „Діла“ найпізніше до вівторка 5. січня до години 13.

спеціально у відношенні до українців булаб для Польщі небезпечною (можливість збільшення філіософських настроїв).

Друга теорія з національної діляки — це теорія, яка хоче відвернути увагу населення від його дрібних національних справ локальної натури, міражом великих ідей. Самостійність Наддніпрянської України, братерство славян, боротьба за волю народів — належать до тої категорії ідей.

Однак торочення тих високих проблем не виключає факту, що

українців зі Східної Галичини цікавлять їх національно-мовні права та можливість впливу на господарські і культурні відносини свого краю... Не скажу, щоби як польському так і українському населенню ті великі ідеї були чужими, однак неспіввимірність тих ідей з дійсністю довкола нас роблять людей скептичними супроти тих ідей...

Про останній „тин лікарів національних відносин“ автор висловлюється цілком насмішливо, але й — найправильніше:

Вони улажкують найважливіше. Покликуючися звичайно на принатілі розмови з українськими інтелігентами, то знову на розмови з народом, твердять, що української проблеми взагалі нема. Руске населення думає буцім те лише про господарські справи, при чому думає в досить оригінальний спосіб, „бо не бажає само взяти їх у свої руки, лише жде появи дробіа від сторони Польщі. Не треба надто гумористично глядіти на ці погляди. Великий Метерніх висловив і виписав подібну думку про італійців, що жили в межах австрійської монархії, коли звідбував їх краї. В кілька літ потім ті краї в більшості відірвалися від Австрії...

Реасумуючи ті фантазмати погляди „лікарів“, автор приходить до висновку, що на дні всіх тих поглядів торчить завжди одна з двох засадничих ідей: або повне винищення другої національності або створення з неї щось нового, щось третього.

Автор вважає

раз на завжди зірвати з усіма фантазмами. Якщо констатуємо, що поруч з нами існує на цьому терені інша національність, мусимо допустити до існування проявів тої національності, отже окремих освітніх, культурних і господарських інституцій. Мусимо планувати їх мову і давати їм можливість вживати її в найширшій мірі...

Конкретно автор поручає „реактивувати свободне самоуправне життя“. Опилившись довше на цій болячці і признавши, що

„самоуправний проєкт, який тепер розкладають, зводять уся самоуправу до фікції і передає її зовсім в руки виконавчої влади“, автор ще раз перестерігає перед давленням живих національних течій. Фальшивою є, каже автор, думка, що

поки не дозволимо деяким течіям назвати у нагляднітись, так довго взагалі тих течій нема. Маємо ще чимало людей, які гадають, що українського руху нема, а думають, що в закордон може підлягти подібній омані...

„Таке штучне створення оман є завжди для держави шкідливе. В державах, як передвоєнна Росія, існуючі течії проявлялися в актах насильства, не маючи інших можливостей. Щось подібне діється тепер у Східній Галичині...

Остаточні висновки автора такі:

Урухомилення самоуправи у Східній Галичині і повної льояльності у трактуванні окремих культурних, наукових чи господарських установ українського населення на цьому терені, не треба трактувати ані як концесію для українців, ані не робити цього предметом якоїсь угоди. Якщо це навіть і є концесія, то не лише для українців, але і місцевих поляків, тому, що в вони хотять самі правити в локальних справах, у своїй свободі вибраній самоуправі, в якій не булоб майоризовано українцями. Булоб ілюзією гадати, що місцевий польсько-український спір у Східній Галичині можна розв'язати якоюсь угодою. Він буде тривати так довго, як довго буде існувати жи-

вуча силе тих обох народів. Творці угоди з природи речі були швидко відстановані у власному громадянстві...

Про всі виповнення питати, які в маленьким уривками з великої статті, якої не можливо точно арифметувати в одній огляді, можна ска-

зати одно: писала ці речі людина, яка справді оперує поважними політичними категоріями, ніде не виступає з ніякими наївними увагами та виявляє найкраще знання справи з усіх, хто досі в цій справі на сторінках польської преси ватагалі вабирав голод.

З конскрипційних практик.

(Звідолення з місць.)

ЯВОРІВЩИНА

Спосіб переводжування конскрипцій в нашому повіті дав правдивий образ виховання багатьох панів комісарів і комісарш та степеня їхнього стопять-процентного „патріотизму“. Слова „durny chłope“ звичайно починали „конскрипційну чинність“ „інтелігентної“ пані учительки-комісарш, а погрожування поліцаєм, криміналом та іншими засобами кінчили ту чинність. Думаєте, що так було, лише в Рогіні, Залужу, Черчику?.. Думаєте, що це було внаслідок якого опору громадян?.. Ні, таку поведінку мусіли зносити громадяни тільки тому, що один з другим „durny chłope“ хотів, аби пані комісарша Конечна конечно вписала українську мову як розговірну. І дивує нас, що так багато „мудрих“ комісарів і комісарш дістало апетит на „durny chłope“ і, щоби підразу не переїсти, лишали собі в друках вільне місце на пізніше вписання розговорної мови (польської). І так було не лише в Нагачеві, Яворові, Вікомлі, Мужилівцях, Брухналі, Стариськах, Скля... Ось це один образ: Є в середмісті Яворова вулиця, звана здавна давня Витичкою (яворівський магістрат назвав її чомусь „улиця Беднарська“). Є при цій вулиці 12 домів, а в них 13 родин. Комісар, який там списував, записав лише половину вулиці, тобто 6 домів з 6-ма родинами (28 осіб), а не записав 6 домів з 7-ма родинами (23 особи — всі українці). Не записав отже домів ч. 2. (Осип Варходяк), ч. 6. (Розалія Викович), ч. 7. (Михайло Бикалович), ч. 11. (Антін Лукасевич), ч. 13. (Вміліян Лавецький і Осип Якубович), ч. 16. (Степан Харамбура). Перших п'ять домів не записав тому, що власники їх домагалися пошанування прав української мови, а власники дому ч. 16. заявили, що його дому немає в магістратському списі. На внесено до староства жалобу нема до тепер відповіді. — Так „списувано“ в середмісті повітового міста. Після того можемо припускати, що діялося в глухих селах і присілках... „Правдивий образ!“

БОРЩІВЩИНА

В Новосіці, пов. Борщів, половина населення є римо-католики з рідною мовою українською, котрою послуговуються у щоденному житті. Переписні комісари пописали всім як рідну мову польську. Нічого про це не питаали, а як питали кого з українців, то в цей спосіб: „Єзик очисти єзик руський?“ і не чекаючи на відповідь, так записували. Були випадки, що комісар, прийшовши до хати, питав тільки, яке число дому, чи не має ґрунту в чужому селі і на цьому кінчився перепис. Також були випадки, що комісари приходили вже з виповненими аркушами. Комісари виповнювали лише польські друки. Коли господар Олександр Сеньків заявив, що є друки двомовні і на них слід переводити перепис, виповнюючи їх в українській мові, відповів йому переписний комісар і його заступник, що вони такі двомовні аркуші мають, але в українській мові друки виповняти не можуть, бо це мова хахлацька. Потім переписний комісар (жид) заявив, що української мови нема, є лише мова руська, а українська мова — це жаргон. За цю розмову зробив комісар донесення до поліції, кажучи, що Сеньків перешкодив їм в урядованні. Списали з Сеньковим протокол і сказали йому, що він не повинен був заглядати до аркуша, бо це урядова тайна, що там написано. Покищо не знати, що з того вийде. Коли переписний комісар мав у п. Сенькова виповнювати переписний аркуш, той зажадав, щоби аркуш був виповнений в українській мові, однак комісар на це не згодився. Тоді господар хотів сам виповнити аркуш, але комісар заявив, що йому самому аркуша виповняти не можна і виповнив аркуш у польській мові. Тоді п. Сеньків відмовив підписання аркуша. В часі переводження перепису стояла все в погрітві одна підвода, а з села виганяли людей на варту до громадської канцелярії.

Вся ювілейна коляда для „РІДНОЇ ШКОЛИ“! Всі українці й українки, українські товариства й установи, співацькі, музичні й дують і шедрують тільки на „Рідну Школу“, БО МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ — ЦЕ МІСЯЦЬ „РІДНОЇ ШКОЛИ“! — Заколядовані гроші слати прямо до Централі на адресу:

„Рідна Школа“, Львів, Ринок 10.

Віденці проти наддунайської федерації.

Віденська преса ставиться скептично до плану наддунайської федерації. „Н. Ф. Прессе“ виводить, що цей план, пропагований француською дипломатією, напіс майже стільки господарських шкід, що розбиття давньої австроруської монархії. Це суто політична концепція і тому зневажена всіми прихильниками „Аншлюсу“. Наслідком таких політичних настроїв годі досягнути найпростіші, чисто господарські до-

магання. В Австрії ніхто не згодиться на систему, яка переступала би межі господарських необхідностей і не далася узгодити з політичними умовами Австрії. Також „Н. Вінер Таблят“ сумнівається, чи ідея наддунайської федерації дасться здійснити. Нагробні пам'ятники, які поставлено від 1918 р. подібним планам, являються вимовною остерогою.

Нехай Європа платить.

ПАРИЖ, 30. XII. ПАТ. Щоденник „Ля Ліберте“ вказує на сильну націоналістичну течію в Зєднених Державах. Нема там уже бесіди про співпрацю з іншими народами задля рятівання світу. Про недавню подорож прем'єра Лявалля до Вашингтону геть забули. Все, що зробив досі президент Гувер, передавилося та осуджене. Гаслом американців, наляканих дефіцитом їхнього бюджету та перспективою нових податків, є: Європа заплатити! Нехай Європа

полагодить сама свої справи, нехай уладиться так, щоби сплатити довги і нехай їх сплачує. Про ніщо інше Зєднені Держави не хотять знати. Не інтересує їх навіть базельський комітет ані гаска конференція. Вони повертають до безумовного відокремлення й гірко жалують, що позичили різним європейським банкам мільярди, які сьогодні замерзали. Старий Юрій Вашингтон робив добре, коли радий держатися остероно Європи.

Америка проти репараційної конференції.

ВАШИНГТОН, 30. XII. ПАТ. Підсекретар скарбу Мілкс заявив, що Зєднені Держави не запрошено навіть неофіційно до участі в кон-

ференції в справі відшкодувань, а якби таке запрошення надійшло, відповіли би відмовно.

Австрійські міста банкрутують.

ВІДЕНЬ, 30. XII. ПАТ. Віденська преса повідомляє, що на вчорашньому засіданні міської ради в Штайр радикальні есерівські виборці не допомогли і місто стоїть перед банкрутством. Запозичення становить 2.440.000 шілінгів, а

покрить тільки 1.486.000 шіл. Плянують велику редукцію персоналу, закриття шкіл, заненання оподаткування й освітлення та іншої громадської діяльності з метою чисто урядових справ.

Відень голодує.

В столиці Австрії панує голод. При теперішніх 2 мільйонах мешканців Відня 100 тисяч людей користується безплатними обідами або харчевими датками. Передбачують, що це число аристе на протязі зими до 300 тисяч. Як повідомляє місцева преса, магістрат міста Відня, одиниць може у світі, якого господарка не вказує дефіциту, забрався енергійно до акції допомоги жертвам безробіття, організуючи покищо 3.500 точок, де видають гододним бони на обід або пачки з харчами. На організацію допомоги магістрат призначив 93 майони шілінгів, з чого 27 мільйонів призначено на негайну допомогу у формі харчів, топлива та одягу.

Зріст гітлерівської партії.

БЕРЛІН, 30. XII. ПАТ. Про зріст гітлерівського руху у східних провінціях Німеччини наводить орган націонал-соціалістів деякі цифрові дані. З тих дат виходить, що в окрузі т. зв. східної мархії гітлерівці підчас виборів до пруського сейму і райхстагу 1928 р. дістали 8.100 голосів, а при останніх виборах до райхстагу в Прусах 1930 р. 204.600 голосів. В 1931 р. гітлерівська партія уладилася на згаданому терені поверх 5.000 віч і маніфестацій.

Китайські війська покидають Манджурію.

ПЕКИН, 30. XII. ПАТ. Чан Сю-Ліан приказав китайським військам в Чін-Чов і околиці відступити поза великий китайський мур, щоби відобрати японцям аргумент, що китайці, мовляв, перенесли воєнні операції до тієїжної Китаю. Евакуація військ вже розпочалася й має пройти в можливо найшвидшому темпі.

Масові арештування в Індії.

ПЕШАВАР, 30. XII. ПАТ. В північно-західній граничній провінції настав спокій. Переведено нові арештування серед членів „червоних сорочок“. Досі арештовано тут разом 1.128 осіб.

Осередок манджурської держави.

МУКДЕН, 30. XII. ПАТ. Центральна управа південно-манджурської залізничної рішила перенестися з Дайрену до Мукдена. Тим робім Мукден стане політичним і економічним осередком нової манджурської держави.

Перед комуністичним страйком в Руршії.

БЕРЛІН, 30. XII. ПАТ. Комуністична централь в рурському басейні приготувала широкозакроєну страйкову акцію серед тамошніх робітників. Комуністи видали поклик, яким закликають загальних робітників у копальнях і гутах доучасти в масовому страйку. На день 1. січня альяквані репрезентації революційної опозиції професійних союзів. Страйк має бути проголошений на 2. січня. Рівночасно комуністи приготували страйк льокаторів. Страйкові комітети організують спеціальні бойові для охорони страйкарів.

Де подівся князь Гоанпу?

ХАРБІН, 30. XII. ПАТ. В Манджурії настало велике занепокоєння у зв'язку з таємничим зникнення князя Гоанпу, вояка молодих монголів. Князь мав дістати в радянському консулаті візу для своєї жінки. Останнім місцем його побуту, як ствердило слідство, був радянський консулат. Здогадуються, що князь пропав політичних причин.

Перед сесією паневропейського комітету.

ВІДЕНЬ, 30. XII. ПАТ. „Н. Ф. Прессе“ повідомляє, що в половині наступного тижня збереться економічна сесія паневропейського комітету. Можливе, що на сесії буде обговорена теж справа господарського зближення держав середньої Європи.

Хоч біда, та гоц!

БЕРЛІН, 30. XII. ПАТ. Не звачуючи на критичну фінансову ситуацію, столична Німеччина пригтовляється до великих і гучних забав з нагоди Нового року. Давним звичем пригтовляються в Берліні бали та забави, сполучені з бенкетами і п'янткою при масовій участі мешканців. Союз пекарів наліється, що консуміи традиційних новорічних пампшів, осягне цього року 10 мільйонів штук.

Ціни трикотового білля, реформ, панчіх, рукавичок з н и ж е н і. Вироби лише першорядні!!! Ціни лише на короткий час так небувало знижені

Амерыканскі долар 8 90 50—8 21 00, амерыканскі
долар 8 75 00—8 75 00 чешка крона 0 26 25—0 26 50,
австрійскі шілінг 1 12 00—1 14 00, румын лей 0 45 00—
0 48 50, французскі франк 0 34 80—0 35 00, швайцар-
скі франк 1 73 50—1 73 80 фунт італіяніа 30 91 00—
31 00 00, паванскі чэрвень 0 00—0 00, німецка
марка 2 11 50—2 11 90

Залато 30 крон 39 00 00—40 00 00 20 франкіа
35 80 00—36 20 00, 30 німецкіх марок 000 00 00—000 00 00
40 російскіх рубль 42 00 00—50 00 00

Срэбро Австрійска крона 0 39 00—0 39 50,
3 австрійскіх крон 2 50 00—2 60 00, австрійскіх
флорын 1 25 00—1 30 00, російскіх рубль 2 00 00—
2 10 00, кофіак за рубль 1 00 00—1 05 00

— **Ucrainica.** В львівському церковному щоденнику „Ді Гардієн“ появилася 18. грудня 1931 р. обширна стаття п. н. „Важке положення українців“, в якій особливо розглядається ду-

Чічерін у захисті для бездомних. Берлінський щоденник „12 Ур Абенаблат“ приносить стиску з Москви, що радянська поліція арештувала б. комісара закордонних справ Чічеріна, якого на вулиці Москви, Спершу влада опрорнула таку поголоску, що нимом ширилася сегда липдломатичних кругів, але всетаки поголка виявилася правдивою. Коли Чічерін потрапеласку Сталіна, — опинився без всякої спроранжності жити. Відмовили йому всього у пропання хочби маленького заробітку. Дверникам їх державних установ приказали не пускати них Чічеріна, який шлявся усюди в пошукуванні праці. З горя Чічерін почав запиватися та

Газета це сонгач цілу земну кулю, відносячи всі культури суспільності до боротьби з відомим ворогом людства, незданим. Змішалося усе тварче лікарськї уми, щоб протидіяти поширюючому пихолї Оди покини знаменитий мислом мітано із сьогоднішнім станом лікарського знання, який запобігав всіляким інфекціям в устий вмі і гортанні, де найбільше зосереджуються заразни грипи, ангини, дифтерити, шкарлатини і одри, є Параміт-Ербе. Параміт це таблетки приємного смаку і запаху, розчинені кілька разів денно в устах 1—2 таблетки запобігають інфекції. Параміт-Ербе є тому найуспішнішим десинфіциантом за собом устий вмі. Тому треба негайно його вживати скрізь, де лікаємось зараження, а передовсім підчас епідемії, дома, в шпиталі, в школі і т. д. Користайтеся з ангільного кишинівського опадкування по 20 таблеток, які вам можна дістати в аптеках і аптечних склячках. 1120

ВЕСЕЛОГО ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Patat

Поручаємо наш великий вибір танцюшок у всіляких модних кольорах і відтінках, які згідно із смаком доповнюють обuwу

8.90

Fashion 1345-03

Елегантний прунелевий пантофлик на пів-високих об'єсахі

19.90

Fashion 9715-03

Атласові чобітчики допасаються до кожної краси вечірнього строю.

26.90

Fashion 9715-71

Вибагливо пристроєний замшований пантофлик на високих об'єсахі.

падав усе нижче — на дно життя. Поліція зустріла його п'яного на вулиці та примістила в захисті для бездомних, а звідтіля його мають вивезти на Крим. Годиться пригадати, що теперішній комісар закордонних справ Літвінов, який був колись лише заступником Чічеріна, належає до запеклих його ворогів і причинився чимало до уступлення Чічеріна зі становища комісара закордонних справ і настроїв Сталіна — вороже до нього.

— Новий присуд Соломона. У Парижі виставили недавно одноактну „Біблійну історію“ — Грістана Бернара. Одна з них це суд Соломона. Теща привела до суду двох мужчин, один із них її зять, але як пізнати котрий?.. Соломон дає приказ розтяти тещу на дві половини... — „То не так легко!“ — спокійно каже один із мужчин. А другий захоплений присудом крикує: „Чудесно! Швидко!“ — „То справжній твій зять!“ — показує на нього Соломон і усміхнена теща веде до дому перелякану жертву...

3 кіна.

КІНО „ПАЛІАС“: „ПІД КУРАТЕЛЕЮ“ з Властою Буріаном.

Кіно має кількох усебічних коміків: Чапліна, Бастера Кітона, Гарольда Ллойда. Пата-а Патахоном, Льюелла і Гардім. Буріан, якого слава зросла швидко в останніх роках має одну рису: ріжку від них: його гра полишає враження повної імпровізації. У цьому П. своєрідний чар. Глядач почуває, що актор не в холодним знаряддям у руках режисера, а живою людиною, яка вде у кожній хвилині за її настроєм і з неї добуває неждані форми гумору. Темперамент Буріана добуває доподоби реготу.

КІНО „КАСІНО“: „ЗА КРАТКАМИ“ (Льюелла і Гардім.)

Два невідступні товариші, яким життя спле збитки на голову, мають добросерду, незворушну усмішку. Найтяжчі удари і справжні пегли відбиваються від них мов м'ячики. Їхня міміка вистачає інколи за рухи. Давно вже аматори кіна не мали вагоди оглядати цих двох сміхунів так довго. Вплетена сцена зі співами муринів в цій п'єсі приємним епізодом. Додаток окрема п'єса з собаками — незвичайний.

Передсвятковий ярмарок.

Передсвятковий ярмарок з фантовою лотерією улаштує, як що року, Жіночий Кружок „Рідної Школи“ ім. Ганни Барвінок у Львові в перших днях січня 1932 р. Всього дохід призначений на дівочі школи ім. Шевченка (7-класову всенародню й учительську семінарію), які сьогодні більш як колинебудь потребують матеріальної підмоги. Знаємо, що під теперішню хвилю скрізь, усюди, у кожного фінансова криза — знаємо, що наше громадянство вгинається під тягаром датків на різні цілі, але знаємо теж, що „Рідна Школа“ й у найтяжчий час скрути мусить існувати, розвиватися, перетривати важкі часи лихоліття. Наші школи ім. Шевченка на протязі понад 30 літ свого існування виховали цілі ряди жіноцтва, яке сьогодні працює на різних ділянках народного нашого життя. Від нього передовсім дожидаємо допомоги, що ідея „Рідної Школи“ близька йому й дорога — від усього загалу громадянства сподіємося зрозуміння, що виховання молодого покоління в національному дусі — запорука кращого завтра.

На ярмарок приймаємо всілякі харчеві припаси святкові (муку, пшеницю, мід, мак, печиво, мармеляди, дріб, личину, сир, наливки), фанти на лотерію й грошеві датки. Усе слати на адресу: **Жіночий Кружок ім. Ганни Барвінок, Львів, Могильного 12.** За кожний і найменший даток сердечну подяку складає збори жертводавців **Старшина Кружка.**

† ПОСМЕРТНІ ЗГАЛКИ.

о. Зенон Шухевич, парох Тишковець, пов. Городенка, помер дня 30, грудня 1931. в 53 році життя. Похорон відбудеться в суботу дня 2. січня 1932 р. В. Й. П.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.
ПИТИ ЧИ НЕ ПИТИ. П. протияльгогольна читанка. Ст. 32. Львів, 1932. Накладом Українського Протияльгогольного Т-ва „Відродження“.
KALENDARZ POCZTOWEJ KASY OSZCZEŃCZOŚCI (P. K. O.) na 1932 r. Warszawa.
PROMETHÉE, revue mensuelle. Organe de Défense Nationale des Peuples du Caucase, de l'Ukraine et du Turkestan. VII Année. № 61. Decembre 1931.

Ціни на білу у Львові.

„Маслосоюз“ плати кооперативам дня 30. XII. 1931 на масло експортне та десерове ціна 3-40 зол., на літру молока 19-20 сот., літру сметани 1'10 зол., коду м'яса 5-80-600 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр:
Четвер 31. грудня в год. 7.30 веч. „Богема“.
Субота 2. січня в год. 7.30 вечором „Кармен“.
Неділя 3. січня в год. 7.30 вечором „Галька“.
Вівторок 5. січня в год. 7.30 веч. „Аїда“.

Театр Різноманитностей:
Четвер 31. грудня в годині 8 вечором „Граємо оперетку“.
Четвер 31. грудня в годині 11 вночі „Ах, як ніч!“ ревія в 2-х частах із участю цілої трупи.
П'ятниця 1. січня в год. 3.30 попол. „Гранд-Готель“.
П'ятниця 1. січня в годині 8 вечором „Граємо оперетку“.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Облава в Парижі“ (Альб. Вержан).
КАСІНО: Звукова версія „Бен Гур“.
КОПЕРНИК: „Пат і Патахон на заляотат“ і Гарольд Ллойд.
ЛЕВ: „Мараду“ (екзотична фільма).
МАРУСЕНЬКА: „Пат і Патахон на заляотат“ і Гарольд Ллойд.
МІРАЖ: Пат і Патахон і Гарольд Ллойд.
ОДЯЗ: „Співак гір“.
ПАВ: „Король промачів“.
ПАЛІАС: „Під курателем“ (Власта Буріан).
ПІСАНЖ: Звукова фільма „Сеньор Амерікано“ (Кен Мейнгард) і додатки.
ПРОМІНЬ: „Шляхом гонімих“.
СОНЦЕ: „Озеро кохання“.

СТИЛЕВЕ: „Атлантик“.

УТІХА: „Катерина І.“ (Ліль Лагервер).
„Замасковані лиця“ (Тім Мек Коф).
ХІМЕРА: „Рай залюблених“ і „Літочий кабаре“.

Програма радіо.

Субота, 2. січня 1932.
Львів (259,3) 12.10 Танцюва музика. Лондон (356,3) 20.00 Концерт. Гельсінгфорс (368,1) 19.55 Веселі пісеньки. Гамбург (265,8) 16.30 Концерт. Букарешт (394,2) 20.20 Концерт. Берлін (419) 20.00 Вечір танців. Рим (441,2) 17.30 Концерт. Лінценберг (472,4) 17.00 „Моя батьківщина“ Мільно (500,8) 17.10 Концерт. Брюссель (508,5) 20.15 „Великі події 1931 р.“ Відень (516,4) 17.00 Концерт. Рига (524,5) 19.05 Кабаре. Мінхен (532,9) 19.40 Музика оперетки. Будапешт (550,5) 17.00 Концерт.

Львівське радіо.

П'ятниця, 1. січня 1932.
Львів 380,7) 11.58 Час із Варшави 12.10 Про погоду дня. 12.15 Концерт. 14.00 Забави при лікуванні домашніх звірят. 14.20 Музика. 14.40 „Про що треба знати“. 15.00 Легка музика. 15.50 „Як вибила пісню“. 16.20 Хвилина незлужих. 16.40 „Електричні залізничі“. 17.15 „Буде краще“. 17.30 Новорічні забави перед 100 роками. 17.45 Концерт. 19.00 Вечірка. 19.25 „Через Атлантик“. 19.45 „Весілля“. 20.15 Концерт. 21.55 Літературний фейлетон. 22.10 Концерт. 22.40 Поліційна оповістка. 22.45 Спортивні новини. 23.00 Танцюва музика.

АЛЬФОНС ПОЛЕ

МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французької мови М. Рудницького. — Шна 3- зол., з почт. пересилкою 4- зол.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Пригадуємо П. Т. Громадянству, що будемо продавати книжки при 1 олаз „Р. Ш.“ — Повітовий Союз Кружків „Рідної Школи“ у Львові. 1093 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ГІБІЙ, тарни, жибрані, (найменше 5 кіло) по 8 зол. за 1 кіло, чисті, сніжкові повязи з пукром, бочілочка 5 кіло 10 зол., чиста овеча бриндія, бочілочка 5 кіло 10 зол., бжильний, гірський мід, пушка 5 кіло 20 зол., волюські горхи паперівки, мішок на 5 кіло 14 зол., писала оплачено за підсильною Мендель Штуммер, Ко-сіє н. Колом 935 10-10

СУХІ, сонячні 3 кімнати з балконом, кухня і горілка, 1 кімната з кухнею, біля парку на горішньому Личаків селі, час до винайму. К. Лейманович, Кри-чицька 5-а. 1125 1-1

КІМНАТА фронтова, умебльована, з особним входом, від 15. січня постійному льокаторові до винайму. Оглядати від зараз: Супінського ч. 8. партер, кв. 1. 1108 3-3

ДЛЯ ДІТЕЙ! Виблава гардероба, трикотажі, біла, „Дзізі“, Львів, Сикстуська 21 1112 2-7

НОВИЙ КАТАЛОГ театральних п'єс писаних після одержання значка за 25 сот. Книгарня Наук Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок 10. та Книгарня Т-ва „Просвіта“, Львів, Руська 1. 1122 1-3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

НА ЯЛИНКУ 1-1
СРІБНЕ СТОЛОВЕ НАКРИТТЯ комплект зол. 120 та всіляка біжутерія і годинники тільки у відомій зі солідності фірмі Б. Грінберг, Львів, Сикстуська 4

НА СВЯТА
ПОДЕШЕВІЛИ ВУДЖЕНИНА ТА МЯСНО
першої якості:
Іх поручає відома українська фірма у Львові, вул. РУСЬКА 16

ТЕОДОР ПЯВКА.
1123 Телефон 59-74 1-2

МІД
до кіста по 1.60 зол. 1 кг. дістанете

в кооп. Р І Й, Бляхарська 20.

НАЙМИЛІША РОЗРИВКА.
Радіовібірник і фотографічний апарат найдешевше і на довгій сплаті купите

У ФОТО-РАДІО-ПАЛІАС.
Львів, пл. МАРІЙСЬКА 8
гмах Шпрехера. — Тел. 86-08.

Фотографічна і Радіова робітня зі устат- 1-2
ком П. Т. Виборами.

Присилайте передплату!